

ఆలోచించండి - మాట్లాడండి

ప్రశ్నలు:

1. పై చిత్రాలలోని వాళ్ళు ఏమి చేస్తున్నారు ?
2. వాళ్ళలో ఏమి విశేషాన్ని మీరు గమనించారు?
3. వాళ్ళనుచూసి మీరేమి గ్రహించారు?
4. ఇలాంటి సంఘటనలను మీరెప్పుడైనా చూశారా?

నేపథ్యం:

ఆత్మవిశ్వాసం అవయవ లోపాన్ని జయిస్తుందని చెప్పడమే ఈ పాఠం ఉద్దేశం.

విద్యార్థులకు సూచనలు:

1. పాఠాన్ని చదవండి. తెలియని పదాలకింద, వాక్యాలకింద గీతలు గీయండి.
2. అర్థంకాని పదాలను, వాక్యాలను గురించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి.
3. తెలియని పదాల అర్థాలను పుస్తకం చివరన ఉన్న అకారాది పట్టిక చూసి తెలుసుకోండి.

‘నా నేస్తాలు ఏమేం చూస్తారో తెలుసుకోడానికి అప్పుడప్పుడు పరీక్షించడం నాకు అలవాటయింది. ఈమధ్య ఒక నేస్తం అడవిలో ప్రయాణం చేసి వచ్చిందని తెలిసి “నువ్వు ఏమేం చూశావు?” అని అడిగాను ఎంతో ఉత్సుకతతో.

“ఏమీ లేదు!” అనేసింది ఆమె వెంటనే, చాలా మామూలుగా.

ఆ మాటలకు నాకు పెద్దగా ఆశ్చర్యం కలగలేదు. ఎందుకంటే ఇటువంటి జవాబులు వినడం నాకు అలవాటైపోయింది. నిజంగా కళ్ళున్నవాళ్ళు చాలా తక్కువగా చూస్తుంటారన్న నమ్మకం నానాటికీ బలపడుతున్నదే గాని తగ్గడం లేదు.

ఎవరైనా ఒక గంటసేపు అడవిలో తిరిగినా ఏ విశేషమూ చూడలేకపోవడం సంభవమేనా? అసలేమాత్రం చూడలేని నేను, గగుర్పాటు కలిగించే కోట్లకొద్ది విషయాలను నా స్పర్శద్వారా గ్రహిస్తుంటాను.

పువ్వును వాసనచూస్తున్న హెలెన్ కెలర్

పోకచెట్ల నున్నదనాన్ని, దేవదారు వృక్షాల కరకుదనాన్ని నా స్పర్శతో గుర్తిస్తాను. వసంత కాలంలో కొత్త పరిమళాల పూలమొగ్గలకోసం అన్వేషిస్తాను. పట్టువంటి ఆ పూల రెక్కల మృదుత్వాన్ని తాకినప్పుడు, వాటి పరిమళాన్ని ఆఘ్రూణించినప్పుడు, ఆ వర్తులాకార నిర్మాణాలు గమనించినప్పుడు చెప్పలేనంత ఆనందం కలుగుతుంది. అప్పుడు ప్రకృతి ఇంద్రజాలం కొంత బోధపడుతుంది. నా అదృష్టం వండినప్పుడు... ఒక చెట్టుకొమ్మకు చేతిని ఆనించగానే ఏదో ఒక పక్షి కుహు కుహు ధ్వని చెవుల్లో మార్మోగుతుంది. సెలయేటి ప్రవాహంలో చేతిని ఉంచినపుడు వేళ్ళసందులనుంచి నీళ్ళు

ప్రవహించడం నాకు పట్టరాని ఆనందాన్నిస్తుంది. విప్పారిన దేవదారు పత్రాలుగాని, గడ్డిమైదానాలుగానీ, ఖరీదైన తివాచీలకంటే ఎంతో ఇష్టం నాకు. మారుతున్న ఋతువులు నా జీవితంలో కొత్త రంగును, సంతోషాన్ని నింపుతాయి.

అప్పుడప్పుడు ఈ సమస్త వస్తువులనూ చూడాలని మనస్సు తహతహలాడుతుంది. వీటిని కేవలం తాకడంతోనే ఇంత సంతోషం కలుగుతుంటే, నిజంగా వీటి సౌందర్యాన్ని కళ్ళారా చూస్తే మనస్సు ముగ్ధమైపోతుంది కదా! కాని కళ్ళున్నవాళ్ళు నిజానికి చాలా తక్కువగా చూస్తారు. ప్రపంచంలోని ఎంతో అందమైన అనేకానేక వర్ణాలు వాళ్ళ మనసుని తాకనే తాకవు. మనిషి తన సామర్థ్యాలకు ఎప్పుడూ విలువనివ్వడు. అతడు ఎల్లప్పుడూ తనకు అందనివాటికోసమే ‘ఆశ’పడుతుంటాడు.

శిల్పాన్ని తాకి గమనిస్తున్న హెలెన్ కెలర్

హెలెన్ కెలర్

బాధాకరమైన విషయమేమంటే, దృష్టి అనే వరాన్ని మనుషులు ఒక సాధారణమైన అంశంగా భావించడం. కాని ఈ వరంతో జీవితాన్ని సంతోషాల ఇంద్రధనుస్సుగా మార్చుకొని రాగరంజితం చేసుకోవచ్చు’.

ఈ సున్నితమైన అందమైన భావాలు ఎవరివో తెలుసా? ప్రపంచ ప్రసిద్ధిగాంచిన అంధ బధిర మహిళ హెలెన్ కెలర్‌వి. ఆమె మాటలే కాదు, ఆమె జీవితం కూడా ఎంతో స్ఫూర్తిదాయకమయినది. సాధారణంగా ‘ప్రత్యేకావసరాలున్న’ పిల్లలు నిరాశానిస్పృహలకు లోనై, స్తబ్దమైన జీవితాన్ని వెళ్ళదీయడానికి అలవాటుపడతారు. వాళ్ళలో కొందరు మామూలు పిల్లల తరహాలో జీవితం గడపటమే గాక వాళ్ళకంటే ప్రతిభాశాలురుగా గుర్తింపుపొందుతారు. అలా గుర్తింపు పొందినవాళ్ళలో ముందు వరసలో నిలుస్తుంది ఈ హెలెన్ కెలర్.

1880లో అమెరికాలో జన్మించిన హెలెన్ పుట్టుకతో అందరు పిల్లలలాగే చూడగలిగేది; వినగలిగేది; మాట్లాడగలిగేది. హెలెన్ అప్పుడప్పుడే మాట్లాడటం మొదలుపెట్టింది. ఇంతలో భయంకరమైన వ్యాధి ఒకటి వచ్చింది. ఆ వ్యాధి తీవ్రత ముందుగా ఆమె చూపును కబళించింది. ఆపైన నెమ్మదిగా శ్రవణ శక్తిని, భాషణ శక్తిని మింగేసింది.

హెలెన్, మిగతా పిల్లలకంటే తెలివైందిగా గుర్తింపు పొందింది. ఈ తన నిస్సహాయతవల్ల తమ్ముళ్ళనూ, చెల్లాయిలనూ తిట్టేది, కొట్టేది. తరవాత తాను చేసినది తప్పు అని గ్రహించి తనను తానే శిక్షించుకునేది. ఈ పరిస్థితిని గమనించి, తల్లిదండ్రులు హెలెన్‌ను అంధ - బధిర విద్యార్థుల పాఠశాలలో చేర్పించారు. అది ఆమె జీవితానికి మేలుమలుపు అవుతుందని వాళ్ళు అప్పుడు ఊహించలేదు.

ఆ పాఠశాలలో సలీవన్ అనే ఉపాధ్యాయుని ఉంది. ఆమెకు పిల్లలంటే వల్లమాలిన అభిమానం. అయితే ఈ ‘చూడలేని, వినలేని, మాట్లాడలేని హెలెన్‌ను విద్యావంతురాలిగా చేయడం ఎట్లా?’ అనే ప్రశ్న ఆమెను నిరంతరం వేధించసాగింది. సలీవన్ స్వయంగా అంధ - బధిర జీవితాన్ని అనుభవించింది. కాబట్టి వాళ్ళ సమస్యలను, ఆవేదనలను సహానుభూతితో అర్థం చేసుకొంటుంది. వాళ్ళ అవసరాలను తీరుస్తుంది. కాని హెలెన్ విషయంలో ఏ రకంగా ఆమెకు అక్షరజ్ఞానం కలిగించాలో ఆమెకు ఓ పట్టాన తట్టలేదు. ఎంత విపత్కర పరిస్థితికైనా ఏదో ఒక పరిష్కారం ఉంటుంది. హెలెన్ సమస్యకు ఒక చక్కని పరిష్కారం ఆమె ఆడుకునే బొమ్మరూపంలోనే దొరికింది సలీవన్‌కు.

తన ఉపాధ్యాయుని సలీవన్ తో హెలెన్ కెలర్

హెలెన్ ఒక్క క్షణం కూడా తన ఆటబొమ్మను విడిచి ఉండేదికాదు. ఆ బొమ్మంటే ఆమెకు ప్రాణం. ఒక రోజు సలీవన్ ఆ బొమ్మపేరును హెలెన్ అరచేతి మీద వేళ్ళతో రాసింది. ఆ పదం ఏదో స్పష్టంగా తెలియకపోయినా సంజ్ఞను గుర్తించింది హెలెన్. తరవాత హెలెన్ పేరును, హెలెన్‌కు ఇష్టమైనవాటినీ వేళ్ళతో ఆమె అరచేతి మీద రాసింది సలీవన్. ఆ తమాషా ఆట హెలెన్‌కు ఎంతో నచ్చింది. చాలావేగంగా, ఎంతో ఇష్టంగా ఎన్నో మాటలను నేర్చుకున్నది హెలెన్. అవి నేర్చుకోడం

హెలెన్ కెలర్ జంతుప్రేమ

హెలెన్ కు, ఈ ప్రపంచంపట్ల ప్రేమను, అభిమానాన్ని, ఆరాధననూ పెంచింది. సలీవన్ ఈ వరవడిని బ్రెయిలీ లిపివైపు మళ్ళించి, అక్షరాలను, పదాలనూ హెలెన్ కు పరిచయంచేసింది.

ఇదిలా ఉండగా హఠాత్తుగా ఒకరోజు హెలెన్ నోటినుండి ఏవో కొన్ని శబ్దాలు వెలువడ్డాయి. వాటిని కొంచెం అటూ-ఇటుగా సవరిస్తే, 'ఈరోజు చాలా వేడిగా ఉంది' అని వాటి అర్థం. ఈ సంఘటనను హెలెన్ తన జీవితంలో మరచిపోలేని అత్యంత మధురమైనదిగా వర్ణించింది. అక్షరాలు నేర్చుకొని, చదవడం ప్రారంభించిన తరువాత హెలెన్ కు పుస్తకాలే లోకంగా మారిపోయాయి. సలీవన్ ప్రోత్సాహంతో కేంబ్రిడ్జి పాఠశాలలో చేరింది హెలెన్.

పాఠశాలలో, కళాశాలలో ఎప్పుడూ ప్రథమ స్థానంలో నిలిచేది హెలెన్. 1904లో బి.ఎ. పూర్తి చేసిన హెలెన్, బ్రెయిలీ లిపిలో 'నా ఆత్మకథ' అనే పేరుతో తన జీవిత విశేషాలను రాసింది. ఆ తరువాత అనేక గ్రంథాలు ఆమె లేఖనిననుంచి వెలువడ్డాయి. ఈమె ఆత్మకథ ప్రపంచ భాషలన్నిటిలోకీ అనువాదమయింది.

హెలెన్ హృదయం కరుణరస భరితమయినది. దీనులను, దుఃఖితులను తలచుకొంటేనే ఆమె మనసు కరిగిపోయేది. ప్రకృతిలోని ప్రతి అణువూ ఆమెను పరవశింపజేసేది. మామూలు మనుషులకు కళ్ళు రెండే కాని ఆమె శరీరమంతటా స్పర్శరూప నేత్రాలున్నాయి. ప్రతి స్పర్శకూ ఆమె మనసారా అనుభూతిపొంది, తన భావాల్ని అనర్గళంగా ప్రకటించేది. తనలాంటివాళ్ళ జీవితాల్లో వెలుగులు నింపేందుకే జీవితాన్ని అంకితం చేసిన ఉన్నత వ్యక్తిత్వం హెలెన్ కెలర్ ది.

ప్రపంచమంతా తిరిగి 'ప్రత్యేకావసరాలున్న' పిల్లలను కలిసి, వాళ్ళలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని నింపింది. ఈ నేపథ్యంలో ఇంగ్లండు, అమెరికా, ఆఫ్రికా దేశాలు పర్యటిస్తూ భారతదేశానికి కూడా వచ్చింది. ఆమె జీవితం, సాహిత్యం అందరికీ ఆదర్శప్రాయమైనాయి.

ఇవి వేయండి

I. వినడం-మాట్లాడడం

1. " కళ్ళుండీ చూడలేక ..." అనే పాఠంపేరు విన్నప్పుడు మీకేమనిపించింది?
2. హెలెన్ చూడలేదు. కొంతమంది వినలేరు. ఇంకొంతమంది మాట్లాడలేరు. ఆ శక్తులు ఉన్నవాళ్ళకంటే కూడా మీరు గొప్పవారు. ఎందుకు? ఆలోచించండి.
3. హెలెన్ కెలర్ లో మీకు నచ్చిన గుణాలేవి?
4. హెలెన్ కు చదువు నేర్పిన టీచర్ ను గురించి చెప్పండి.
5. హెలెన్ లాంటివాళ్ళను మీరు చూశారా? వాళ్ళను గురించి చెప్పండి.
6. సలీవన్ కు వంటి ఉపాధ్యాయులు మీ పాఠశాలలో కూడా ఉన్నారు. వారి గురించి చెప్పండి.

II. చదవడం - రాయడం

1. కింది పేరా చదవండి. నాలుగు ప్రశ్నలను రాయండి.
1880లో అమెరికాలో జన్మించిన హెలెన్ కెల్సెట్ అందరు పిల్లలలాగే చూడగలిగేది; వినగలిగేది; మాట్లాడగలిగేది. హెలెన్ అప్పుడప్పుడే మాట్లాడటం మొదలుపెట్టింది. ఇంతలో భయంకరమైన వ్యాధి ఒకటి వచ్చింది. ఆ వ్యాధి తీవ్రత ముందుగా ఆమె చూపును కబళించింది. ఆపైన నెమ్మదిగా శ్రవణశక్తి, భాషణశక్తి మింగేసింది.
2. పాఠంలోని మొదటి ఏడు పేరాలూ చదవండి. వాటికి శీర్షిక పెట్టండి. అట్లాగే మిగిలిన పేరాలు చదివి తగిన శీర్షిక పెట్టండి.
3. పాఠం చదవండి. జవాబులు రాయండి.
అ. ప్రకృతిని గురించి హెలెన్ వ్యక్తపరచిన భావాలేవి?
ఆ. కళ్ళున్నవాళ్ళు ఏం గుర్తించలేకపోతున్నారని హెలెన్ బాధపడింది?
ఇ. హెలెన్ ను తల్లిదండ్రులు బడిలో ఎందుకు చేర్పించారు?
ఈ. హెలెన్ సమస్యను గురించి సలీవన్ ఎందుకు బాధపడింది? ఆమె సమస్యకు పరిష్కారం ఏ రూపంలో లభించింది?
ఉ. హెలెన్ ఎందుకు ఆదర్శప్రాయురాలు? ఇందుకోసం ఆమె ఏం చేసింది?
4. పాఠంలో వర్ణన ఉన్న వాక్యాలు కొన్ని ఉన్నాయి. వర్ణన అంటే ఒక విషయాన్ని కళ్ళకు కట్టే విధంగా మనసును అలరించే విధంగా చక్కటి పదాలతో వివరించడం. ఉదా: జీవితాన్ని సంతోషాల ఇంద్రధనుస్సుగా మార్చుకొని రాగరంజితం చేసుకోవచ్చు. ఇలాంటి వాక్యాలు ఇంకా ఏమున్నాయి?

III. స్వీయరచన

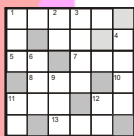

1. కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.
అ. 'కళ్ళున్నా సరిగ్గా చూడలేకపోతున్నా'రన్న హెలెన్ మాటలతో మీరు ఏకీభవిస్తున్నారా? ఎందుకు?
ఆ. హెలెన్ వస్తువులను చూడాలని తహతహలాడేది? మీరు వేటిని గురించి తహతహలాడుతారు.
ఇ. అందనివాటికోసం ఆశపడడం అంటే ఏమిటి? వివరించండి?
ఈ. శరీరమంతటా స్పర్శరూప నేత్రాలున్నాయి! అనే వాక్యం ఉంది కదా! దీని అర్థం ఏమిటి?
2. వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు
కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.
అ. హెలెన్ వ్యక్తిత్వాన్ని గురించి 10 వాక్యాలు రాయండి.
ఆ. పాఠంలోని ముఖ్యాంశాలను 10 వాక్యాలలో రాయండి.
ఇ. 'ప్రత్యేక అవసరాలుగల పిల్లల్లో' ప్రత్యేక సామర్థ్యాలు ఉంటాయి. దీన్ని సమర్థిస్తూ 10 వాక్యాలు రాయండి.
ఈ. మనిషి దేనికోసం ఆరాటపడుతూంటాడు?

- ఉ. “దృష్టి అనేది గొప్పవరం” అని రచయిత్రి ఎందుకు భావించింది?
 ఊ. సహానుభూతితో అర్థంచేసుకోడం అంటే ఏమిటి?

IV. పదజాలం

1. ప్రత్యేకావసరాలు గలవాళ్ళలో ఎవరికి ఏ ఏ వస్తువులు అవసరమవుతాయో పట్టికలో రాయండి.

లోపం	అవసరం
చూడలేకపోవడం	చేతికర్ర, బెల్, బ్రెయిలీ లిపి, తడిమి చూసుకొనే గడియారం
వినలేకపోవడం	
కాళ్ళు లేకపోవడం	
చేతులు లేకపోవడం	
మాట్లాడలేకపోవడం	

2. కింది పదాలకు సమానమైన అర్థాన్నిచ్చే పదాలు వాక్యాల్లో ఎక్కడున్నాయో గుర్తించండి, రాయండి.

- అ. సంభవం - కష్టపడి పనిచేస్తేనే విజయం సాధ్యం.
 ఆ. బోధపడు - మనసుపెట్టి విన్నవాళ్ళకు పాఠం బాగా అర్థమవుతుంది.
 ఇ. ఆఘ్రాణించు - ముక్కు ద్వారా మనం వాసనలు పీలుస్తాం.
 ఈ. తహతహ - శాస్త్రజ్ఞులు కొత్త విషయాలు తెలుసుకునేందుకు ఆరాటపడతారు.
 ఉ. విప్పారు - అమ్మను చూడగానే పాపముఖం విప్పారింది.

3. కింది మాటలను సొంతవాక్యాల్లో వాడండి.

- అ. సంభవం ఉ. పరిమళం
 ఆ. ఆఘ్రాణించు ఊ. తహతహ
 ఇ. మార్మోగు ఎ. బాధాకరం
 ఈ. పట్టరాని ఏ. బోధపడు

4. కింది పదాలను విడదీయండి.

- అ. ఏమేమి =
 ఆ. అప్పుడప్పుడు =
 ఇ. వచ్చిందని =
 ఈ. ఎవరైనా =
 ఉ. తాకినప్పుడు =
 ఊ. చెప్పలేనంత =
 ఎ. ఉంచినప్పుడు =
 ఏ. ఖరీదైన =

5. ఇచ్చిన పదాలను ఆధారంగా చేసుకొని, సామాన్య వాక్యాలు రాయండి.

- ఉదా॥ సెలయేరు - గలగల - ప్రవహించడం.
 జ. సెలయేరు గలగలా ప్రవహిస్తుంది.

- అ. జయ - ఇల్లు - రావడం.
- ఆ. ఆకాశం-నక్షత్రాలు-మెరవడం.
- ఇ. ప్రకృతి - మనస్సు - తహతహ.
- ఈ. బడి - జీవితం - రాగరంజితం.

V. సృజనాత్మకత

1. పోకచెట్ల నున్నదనం.....పేరా చదివి బొమ్మ గీయండి.
2. హెలెన్ కెలర్ ఏకపాత్రను రచించి, ప్రదర్శించండి.
3. పాఠంలోని ఐదో పేరా, ఆరో పేరా, ఏడో పేరా చదవండి. ఇవి ఆధారంగా మీరు కూడా మీచుట్టూ ఉన్న ప్రకృతిని - అంటే చెట్లు, పక్షులు, చెరువులు, కొండలు వంటివాటిని - వర్ణిస్తూ రాయండి. దానికి పేరు పెట్టండి.

VI. ప్రశంస

1. బస్సులో వెళ్తున్నప్పుడు నువ్వు కూర్చోని ఉండి, వృద్ధులెవరైనా నిలబడి ఉంటే-
(అ) పక్కనే స్థలం ఇస్తాను (ఆ) లేచి నా స్థలంలో కూర్చోబెడ్డాను (ఇ) పట్టించుకోను.
2. నువ్వు పాల్గొన్న పాటల పోటీలో ఎవరైనా నీకంటే బాగా పాడితే-
(అ) అసూయ కలుగుతుంది (ఆ) మెచ్చుకుంటాను. (ఇ) మౌనం వహిస్తాను
3. మీ తరగతికి కొత్త విద్యార్థి(ని) వస్తే-
(అ) నేనే ముందు పలకరిస్తాను (ఆ) దూరంగా ఉంటాను
(ఇ) అవసరమైన సాయం చేస్తాను.
4. అంగవైకల్యంగలవారిపట్ల -
(అ) జాలి చూపిస్తాను (ఆ) దూరంగా ఉంటాను
(ఇ) సహానుభూతితో వ్యవహరిస్తాను.
5. ఇతర భాషలంటే -
(అ) భయం (ఆ) అనిష్టం (ఇ) ఆసక్తి

VII. ప్రాజెక్టు పని

1. హెలెన్ కెలర్ వంటి స్ఫూర్తిదాతలను గురించిన బొమ్మలు, వివరాలు సేకరించండి. వాటిని గోడపత్రికమీద ప్రదర్శించండి.

VIII. భాషను గురించి తెలుసుకుందాం

1. కింది వాక్యాలు చదవండి.
 - అ. పాండవులు గురుదక్షిణ ఇచ్చారు.
 - ఆ. ప్రతి మనిషికి దేశభక్తి ఉండాలి.
 - ఇ. రాజాజ్ఞవల్ల అధికారులు జాగ్రత్తపడ్డారు.

ఈ. సీతాపతి చాలా గుణవంతుడు.

ఉ. ఆ నల్లరాయి మెరుస్తున్నది.

ఊ. సీతారాములు అడవికి వెళ్ళారు.

పై వాక్యాల్లో గీతగీసిన పదాల అర్థాలను గమనించండి.

గురుదక్షిణ - గురువుకొరకు దక్షిణ

దేశభక్తి - దేశమునందు భక్తి

రాజాజ్ఞ - రాజుయొక్క ఆజ్ఞ

నల్లరాయి - నల్లనిదైన రాయి

సీతారాములు - సీతా రాముడూ

పై పదాల అర్థాలను బట్టి వేరువేరు అర్థాలు గల రెండు పదాలు కలిసి ఒకే పదంగా ఏర్పడినట్లు తెలుస్తున్నది కదా! ఈ విధంగా **అర్థవంతమైన రెండు పదాలు కలిసి, కొత్తపదం ఏర్పడటాన్నే సమాసం అంటారు.**

కొన్ని అక్షరాలనుగాని, పదాలనుగాని తగ్గిస్తూ ఉచ్చారణ సౌలభ్యాన్ని కలిగించడానికి 'సమాసం' ఉపయోగపడుతుంది. సమాసంలో మొదటిపదాన్ని పూర్వపదమని, రెండవపదాన్ని ఉత్తరపదమని అంటారు.

'రామలక్ష్మణులు చాలా గొప్పవారు'

పై వాక్యంలో నామవాచక పదాలను సులభంగా గుర్తించవచ్చు అవి 'రామలక్ష్మణులు'. ఇందులో పూర్వపదము రాముడు, ఉత్తరపదము లక్ష్మణుడు. వీటిని రాముడూ, లక్ష్మణుడూ అని విడిగా చెప్పుకొంటాం. ఈ విధంగా రెండుగాని, అంతకంటే ఎక్కువగాని నామవాచకాలతో ఏర్పడే ఈ సమాసాన్ని 'ద్వంద్వ సమాసం' అంటారు.

2. ఈ కింది వాక్యాల్లోని ద్వంద్వసమాస పదాలను గుర్తించి రాయండి.

(అ) ఆ అన్నదమ్ములు ఇద్దరూ ఎంతో మంచివాళ్ళు. (.....)

(ఆ) నేను మార్కెట్ కు వెళ్ళి కూరగాయలు తెచ్చాను. (.....)

(ఇ) ప్రమాదంలో నా కాలుచేతులకు గాయాలయాయి. (.....)

(ఈ) మనిషికి ఈర్ష్యాసూయలు ఉండగూడదు. (.....)

(ఉ) భారతంలో కృష్ణార్జునులు ప్రధానపాత్రలు పోషించారు. (.....)

(ఊ) మనం నిరాశానిస్పృహలకు లోనుకాగూడదు. (.....)

నేనివి చేయగలనా ?

1. ప్రకృతిని ప్రేమించడం ఆరాధించడం అలవరచుకుంటాను.	ఔను / కాదు
2. ప్రత్యేకావసరాలు కలిగిన వారి ఎడ సహానుభూతితో వ్యవహరిస్తాను.	ఔను / కాదు
3. హెలెన్ కెలర్ లా గొప్పపేరు తెచ్చుకోగలను.	ఔను / కాదు
4. ఈ పాఠం ఆధారంగా నేను ఏకపాత్రను రచించి ప్రదర్శించగలను.	ఔను / కాదు
5. ప్రత్యేకావసరాలు గల వారి ప్రతిభను గుర్తిస్తాను.	ఔను / కాదు

“నగటు తెలివితేటలున్న వ్యక్తి మొదడుకు, మేధావుల మొదడుకు తేడా ఉండదు. ఆలోచన, ఆచరణలోని తేడాల వల్లనే మాన్యులు, సామాన్యులు ఏర్పడతారు”

